

Jaarverslag Leerplicht

Schooljaar 2023-2024

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

Ondernemend en betrokken.

Voorwoord

De leerplichtwet 1969 schrijft voor dat burgemeester en wethouders jaarlijks aan de gemeenteraad verslag uitbrengen. Voor u ligt het Jaarverslag Leerplicht over het schooljaar 2023-2024. Het schooljaar 2023-2024 loopt van 1 augustus 2023 tot en met 31 juli 2024.

In dit jaarverslag informeren wij u over de uitvoering van de leerplichttaken gedurende het schooljaar 2023-2024 en de resultaten daarvan.

Wij wensen u veel leesplezier.

De leerplichtambtenaren van de gemeente Edam-Volendam,

Jalal Oumghar, Marlies Kaars en Yvonne Emmer

Samenvatting

In dit jaarverslag treft u de cijfers over het schooljaar 2023-2024. Op veel plekken in dit verslag vergelijken we deze laatste cijfers met de cijfers van vorige jaren. Dit schooljaar heeft ons laten zien dat het werk van de leerplichtambtenaar de afgelopen schooljaren is geïntensiveerd.

Helaas hebben we in maart 2023 binnen het team te maken gehad met uitval van een medewerker. Na het uitvallen van de medewerker (1 FTE) hebben we geprobeerd om alle lopende zaken en afspraken zo goed mogelijk uit te voeren. Echter is gebleken dat het takenpakket te omvangrijk is om met de overgebleven medewerkers (1,89 FTE) uit te voeren. In de laatste maanden van het schooljaar hebben we daarom twee preventieve spreekuren moeten annuleren en hebben we ons voornamelijk gefocust op de grote groep zorgcasussen in onze caseload.

Uit het jaarverslag blijkt dat we in totaal 54 leerlingen preventief hebben gesproken. Slechts 3 leerlingen zijn na dit spreekuur nogmaals uitgenodigd door leerplicht wegens nieuw verzuim. Door het voeren van preventieve gesprekken merken we dat het verzuimbeleid op het Don Bosco College is verscherpt ten opzichte van de afgelopen schooljaren. Door de zichtbaarheid en goede samenwerking zijn we vaker vroegtijdig betrokken bij risico leerlingen. Dit schooljaar was het laatste schooljaar voor zorgcoördinator Jaap Braakman. Jaap mag met pensioen en heeft ons in zijn laatste mail laten weten blij te zijn met de fijne samenwerking. Zo schrijft hij *“Ik wil jullie nogmaals bedanken voor de fijne samenwerking. Als ik dit vergelijk met jaren terug, dan is er op alle fronten een enorme sprong vooruit gemaakt. Zowel de samenwerking als intensiteit. Gewoon heel erg goed.”*

Uit het jaarverslag blijkt dat er van de 5112 leer-kwalificatie plichtige leerlingen uit onze gemeente 396 meldingen zijn gedaan. Dit is een stijging ten opzichte van het schooljaar daarvoor. De banden met onze ketenpartners blijven we versterken. Samen met het Doorstroompunt hebben we de nieuwe werkwijze doorontwikkeld. Waarbij de doorstroomcoaches naast het oppakken van de voortijdig schoolverlaters (vsv), ook huisbezoeken hebben afgelegd en de verzuimmeldingen actief hebben opgepakt. Dit heeft ervoor gezorgd dat het verloop van het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv) flink is gedaald.

Daarnaast hebben we vanaf dit jaar ook een overleg moment met het Samenwerkingsverband BOOT, waarbij we alle thuiszittende leerlingen uit het primair onderwijs bespreken. Dit heeft ervoor gezorgd dat we steeds vaker betrokken raken bij leerlingen uit het primair onderwijs, en regelmatig aansluiten bij Multidisciplinaire overleggen (MDO's).

Naast de toename van het aantal verzuimmeldingen zijn we dit schooljaar ook vaker overgegaan tot handhaving. Dit schooljaar zijn we aangesloten bij een bijeenkomst van Samen Beter, waar een groot deel van de schooldirecteuren en het voorliggend veld samen zijn gekomen. Naar aanleiding van deze bijeenkomst worden wij regelmatig door scholen gebeld om mee te denken bij verlofaanvragen die de directeuren ontvangen. We hebben dit schooljaar daarom meer luxe verzuimmeldingen ontvangen, en in totaal 6 processen verbaal opgemaakt.

De gevolgen van de oorlog in Oekraïne speelt ook dit jaar een grote rol in onze werkzaamheden. Waar we tegen de verwachting in nog niet handhavend hebben hoeven op te treden tegen de Oekraïners hebben we wel veel waarschuwend gesprekken gevoerd. Een trend die bij de Oekraïners op de voorgrond speelt is het problematische ziekteverzuim, en de aankomende instroom in het reguleren onderwijs.

Het blijven uitzonderlijke omstandigheden waardoor de cijfers opnieuw niet vergelijkbaar zijn met die van voorgaande jaren. Wel kunnen we concluderen dat onze werkzaamheden zijn toegenomen en de problematiek blijft stijgen.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Samenvatting.....	2
Inhoudsopgave	4
Hoofdstuk 1 De Leerplichtwet.....	5
1.1. Recht op onderwijs.....	5
1.2. De leerplicht	5
1.3. De rol van de leerplichtambtenaar	5
1.4. Passend onderwijs.....	6
Hoofdstuk 2 Cijfers schooljaar 2022-2023	7
2.1. Werkprocessen algemeen	7
2.2. Gemeld verzuim	7
2.3. Verdeling leer- en kwalificatie plichtige leerlingen per onderwijssoort	10
2.4. Handhaving.....	11
2.5. Preventief spreekuur	12
2.6. Thuiszitters	13
2.6.1. Samenwerkingsverband VO	13
2.6.2. Overstapcoaches	14
2.6.3. Samenwerkingsverband PO	14
2.7. Vrijstellingen.....	15
2.7.1. Aantal vrijstellingen.....	15
2.7.2. Ontwikkelingen omtrent vrijstelling artikel 5 onder b	15
Hoofdstuk 3 Aanpak ziekteverzuim.....	17
3.1. Werkwijze ziekteverzuim	17
3.2. Ontwikkelingen omtrent de jeugdarts	17
Hoofdstuk 4 RMC – Doorstroompunt	18
4.1. Nieuwe naam RMC.....	18
4.2. Acties schooljaar 2022-2023	18
Hoofdstuk 5 Ontwikkelingen op beleid	21
5.1. Aanpak Oekraïners	21
5.2. Ontwikkelingen binnen het voorgezet onderwijs gemeente Edam-Volendam	21

Hoofdstuk 1 De Leerplichtwet

1.1. Recht op onderwijs

Ieder kind heeft recht op onderwijs. Om dit recht te kunnen beschermen is leerplicht een belangrijk middel. Veelvuldig verzuim is vaak een signaal van problemen die spelen rond een leerling en het gezin. Het is van belang dat kinderen stabiel opgroeien. Een niet doorbroken schoolloopbaan is daarbij van groot belang. Wanneer dat niet lukt wordt er gezocht naar passende ondersteuning.

De kern van de leerplichtwet ligt in het voorkomen van schoolverzuim en voorkomen van voortijdige schoolverlaters. Daarnaast heeft de leerplichtwet een belangrijke signaalfunctie. Deze rol wordt in de praktijk uitgevoerd door de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar kijkt naar wat de leerling of student nodig heeft om weer naar school te kunnen en houdt dat in de gaten tot de leerling weer meedoet op school. Pas als onderwijs niet mogelijk is wordt gekeken naar andere vormen van participatie, dagbesteding of zorg. Er wordt dan gekeken welk maatwerk geleverd kan worden. Samenwerking is dus een belangrijk gegeven. Want als leerplichtambtenaar doe je het niet alleen en is een goede samenwerking met school en het netwerk belangrijk. Want het verzuim komt helaas zelden alleen.

1.2. De leerplicht

In de spreekkamer hoor je regelmatig dat de motivatie van jongeren om naar school te komen vaak te maken heeft met het contact met mensen. Een leuke docent, een fijne klas, lesstof wat aansluit op hun interesse, een geïnteresseerde mentor, noem maar op. Is er wat aan de hand met een leerling? Dan is het de taak van de school om dat vroegtijdig te signaleren en ouders te betrekken.

Leerplicht geldt voor kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Een kind is leerplichtig vanaf de eerste dag van de maand nadat hij of zij 5 jaar is geworden. En duurt tot het einde van het schooljaar waarin het kind 16 jaar is geworden of tot het einde van het 12^e schooljaar.

Na de leerplicht begint de kwalificatieplicht. Met deze plicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag waarop de leerling een startkwalificatie heeft gehaald of tot de dag waarop hij of zij 18 jaar wordt. Een startkwalificatie is een diploma HAVO, VWO of MBO niveau 2,3, of 4. Totdat een van deze twee momenten is bereikt is de leerling leerplichtig en is de leerplichtwet van toepassing.

1.3. De rol van de leerplichtambtenaar

Om het verzuim methodisch meer preventief aan te kunnen pakken, heeft de brancheorganisatie Ingrado, Halt, het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ontwikkeld met de volgende uitgangspunten:

- Het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma;
- Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulpverlening bij verzuim;
- Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim;
- De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk dus.

Dit betekent dat de rol van de leerplichtambtenaar veranderd is. Lag eerder de taak meer gericht op de handhaving. Ligt nu de nadruk meer op preventie en bepaald de keuze van de route meer om een goede aanpak te maken die aansluit op het probleem en ingaat op de achtergrond van het verzuim. Het doel is het creëren van een gezamenlijk plan met als doel het beste voor de leerling. Waarbij primair wordt gekeken naar preventie en vrijwillige (jeugd)hulp. De leerplichtambtenaar vervult de schakelrol voor gecoördineerde en optimale inzet van alle betrokken ketenpartners. Deze kanteling is ingezet vanuit de overtuiging dat het volgen van onderwijs essentieel is voor de ontwikkeling van het kind en voor het verwerven van een goede plek in de maatschappij. Structureel verzuim kan een voorbode zijn van (ernstige) gedragsproblemen en leidt niet zelden tot criminaliteit. Ook kan schoolverzuim de voorbode zijn van voortijdige schooluitval, waardoor jongeren het onderwijs verlaten zonder diploma en/of startkwalificatie en/of niet toegerust zijn voor de arbeidsmarkt. Werkloosheid of uitkeringsafhankelijkheid kunnen het gevolg zijn.

Schoolverzuim heeft altijd een achterliggende reden en ontstaat vaak bij problemen in de school- en/of thuissituatie van het kind. De samenwerking met het onderwijs, jeugdconsulenten van het Jeugdteam, Doorstroompunt, Samenwerkingsverbanden VO en PO is het ontzettend belangrijk. De afgelopen jaren hebben wij de samenwerking geïntensiveerd. Met elkaar kijken we breder naar de situatie om te bepalen wat er nodig is.

1.4. Passend onderwijs

Sommige leerlingen hebben extra zorg nodig of zijn niet in staat om volledig onderwijs te volgen. Dan is het belangrijk om te kijken wat leerlingen wél kunnen. Het samenwerkingsverband adviseert scholen in het kader van passend onderwijs en scholen kunnen extra ondersteuning bieden. De rol van de leerplichtambtenaar is in deze om te kijken of het recht op onderwijs gewaarborgd wordt. Sommige leerlingen krijgen vanwege hun specifieke zorgvraag, een andere vorm van onderwijs, in combinatie met een behandeling of dagbesteding.

Hoofdstuk 2 Cijfers schooljaar 2022-2023

2.1. Werkprocessen algemeen

De school is wettelijk verantwoordelijk voor het melden van alle soorten ongeoorloofd verzuim bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waarin de betreffende leerling woont. Het is dus belangrijk dat verzuim (ook het te laat komen) goed door school wordt geregistreerd. Alleen zo ontstaat er inzicht in verzuimgedrag en is er een goede basis om actie te ondernemen. Wanneer leerplicht een verzuimmelding van school ontvangt, wordt er een werkproces opgestart. Een werkproces wordt pas afgesloten als het ongeoorloofde verzuim is gestopt.

TOTAAL AANTAL LEERLINGEN	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
totaal aantal * leer- en kwalificatieplichtigen	5866	5816	5647	5544	5386	5238	5190	5112
percentage leerlingen t.o.v. vorig leerjaar		-0,85%	-2,91%	-1,82%	-2,85%	-2,75%	-0,92%	-1,50%

*leer- en kwalificatieplichtige: Een kind is volledig leerplichtig vanaf 5 jaar tot aan het einde van het schooljaar waarin hij of zij 16 jaar wordt. Aansluitend op de volledige leerplicht volgt de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht loopt door tot de leerling 18 jaar wordt of stopt wanneer de leerling een startkwalificatie heeft. Een startkwalificatie is een diploma HAVO, VWO of minimaal MBO niveau 2.

2.2. Gemeld verzuim

Er zijn verschillende soorten verzuim, namelijk; absoluut verzuim (niet ingeschreven op een school) en relatief verzuim (wel ingeschreven op een school, maar sprake van ongeoorloofd verzuim). Onder relatief verzuim valt ook luxe verzuim (leerling is zonder toestemming van school of leerplichtambtenaar, op vakantie.)

Daarnaast is relatief verzuim onder te verdelen in "16 uur in 4 weken" en "overig" verzuim. Bij de "16 uur in 4 weken" meldingen, dient een leerling binnen 1 schooljaar boven de 16 uur te laat of afwezig gemeld te zijn.

Scholen kunnen ook melden onder "overig" verzuim. Onder dit kopje mogen scholen al melden bij 1 uur verzuim of 1 uur afwezig, wanneer ze zich zorgen maken over de leerling of wanneer de leerling preventief aangesproken dient te worden.

Met name bij de aanpak van relatief verzuim waarbij sprake is van zorgsignalen is vroegtijdige inzet van hulpverlening/zorg zo vroeg mogelijk wenselijk. Het doel van de gezamenlijke aanpak van ongeoorloofd schoolverzuim door alle ketenpartners is de toeleiding van de jeugdige naar een passend onderwijsprogramma en voorkomen van nieuw verzuim.

TOTAAL AANTAL GEMELD VERZUIM	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
totaal aantal leerlingen met verzuim	167	195	198	168	122	160	223	180
percentage t.o.v. totaal aantal leerlingen		3,35%	3,51%	3,03%	2,27%	3,05%	4,30%	3,52%
totaal aantal verzuimmeldingen	300	406	401	276	236	329	355	396
percentage t.o.v. totaal aantal leerlingen		6,98%	7,1%	4,98%	4,38%	6,28%	6,84%	7,75%

Aantal leer- en kwalificatieplichtige leerlingen met verzuim 2023-2024	WPO	WEC	WVO	WEB	Totaal: 180
1. Relatief verzuim	4	10	97	54	165
2. Waarvan herhaald	1	3	19	26	49
3. Luxe verzuim	6	1	9	1	17

VERZUIMMELDINGEN 16 UUR IN 4 WEKEN	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
leerlingen 16 uur in 4 weken	33	86	71	69	58	97	105	72
percentage t.o.v. totaal aantal leerlingen		1,48%	1,26%	1,25%	1,08%	1,85%	2,00%	1,41%
verzuimmeldingen 16 uur in 4 weken	65	193	120	116	106	195	173	153
percentage t.o.v. totaal aantal leerlingen		3,32%	2,12%	2,11%	1,97%	3,72%	3,33%	3,00%

VERZUIMMELDINGEN OVERIG VERZUIM	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
leerlingen overig verzuim	33	34	58	43	19	50	109	119
percentage t.o.v. totaal aantal leerlingen		0,58%	1,03%	0,78%	0,35%	0,95%	2,10%	2,33%
verzuimmeldingen overig verzuim	37	44	75	45	32	56	125	157
percentage t.o.v. totaal aantal leerlingen		0,76%	1,33%	0,81%	0,59%	1,06%	2,41%	3,07%

In bovenstaande schema's is te zien dat het totaal aantal leer- en kwalificatieplichtige is gedaald. Ook het aantal leerlingen met verzuim is gedaald. Desondanks is te zien dat het aantal verzuimmeldingen is gestegen. De stijging van het aantal meldingen in combinatie met de daling van het aantal leerlingen met verzuim laat zien dat de meldingen zijn geïntensiveerd. De leerlingen die worden gemeld komen vaker terug met opgelopen verzuimuren. Deze stijging heeft ervoor gezorgd dat we dit jaar vaker over zijn gegaan tot handhaving, in vergelijking met voorgaande jaren. (zie hoofdstuk 2.4 Handhaving)

In de telling zitten 49 leerlingen waarvan meerdere meldingen zijn gedaan in DUO. Een groot deel van deze interventies door leerplicht wordt afgesloten met heldere afspraken die ertoe hebben geleid dat de leerling weer terug naar school is gegaan. Met name de ROC's maken gebruik van een zgn. robot registratie. Dit betekent dat er automatisch vanuit het systeem een melding wordt gedaan. Deze leerlingen zijn in beeld bij leerplicht.

Het aantal overig verzuim meldingen zijn gestegen, omdat we ook dit jaar de preventieve spreekuren hebben opgepakt en daardoor leerlingen eerder en beter in beeld krijgen. Deze meldingen worden gedaan onder het kopje overig verzuim. In hoofdstuk 2.5 Preventief spreekuur, wordt uitgelegd hoe en waarom we dit spreekuur hebben opgestart. Daarnaast is het contact met de scholen intensiever geworden en worden we vaker vroegtijdig betrokken bij casussen.

Absoluut verzuim betekent dat leer- of kwalificatieplichtige jongeren niet zijn ingeschreven op een school. Leerlingen die niet ingeschreven zijn op een school komen automatisch naar boven in het leerplichtsysteem. Wie zijn deze jongeren? Dit kunnen jongeren zijn die nieuw zijn in onze gemeente, maar ook nieuwkomers of vluchtelingen.

Deze leerlingen worden in behandeling genomen. Regelmatig blijkt de oorzaak van dit verzuim in het administratieve proces van scholen te zitten. Leerling staat wel al op een school aangemeld maar de schoolinschrijving is niet altijd direct zichtbaar. Deze jongeren verdwijnen na korte tijd weer van de lijst.

Als blijkt dat bovenstaande niet het geval is, start leerplicht een proces met als doel om samen met de ouders op zoek te gaan naar een schoolinschrijving. Hierbij wordt samengewerkt met bijvoorbeeld het samenwerkingsverband.

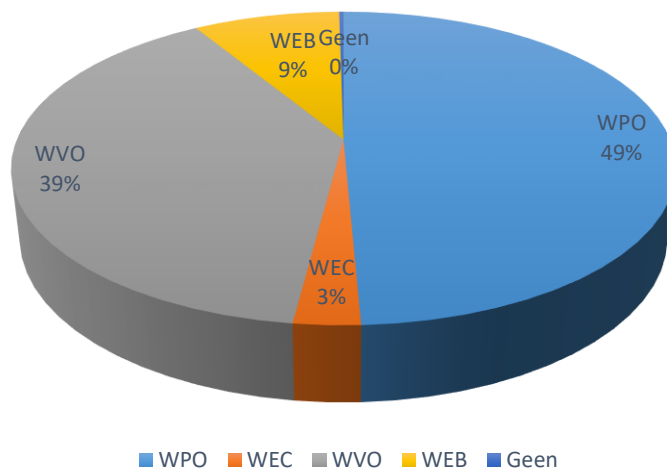
Uit de cijfers komt naar boven dat we dit schooljaar 10 processen voor absoluut verzuim hebben opgemaakt. De meeste absoluut verzuim meldingen worden vanzelf opgelost, zonder dat er actie nodig is geweest. Ouders zijn vaak al bezig met het zoeken naar een passende school, of ze staan ergens op de wachtlijst. Van de 10 processen die zijn aangemaakt hebben wij daarom niet altijd actie hoeven ondernemen. Ook hebben we niet altijd een proces aangemaakt, omdat we al bekend waren met de situatie van de betreffende leerling. De cijfers uit het schema hieronder kloppen daarom niet precies. Ook is het dit jaar niet goed bijgehouden hoelang de schoolinschrijvingen op zich hebben moeten wachten. Onderstaand schema is een schatting.

Vanaf schooljaar 2024-2025 zullen we het verloop van het absoluut verzuim proberen bij te houden. Hiervoor gaan we in gesprek met onze functioneel beheerder en onze kwaliteitsmedewerker. Waarbij we hopen dat we deze cijfers volgend jaar uit het systeem kunnen ophalen.

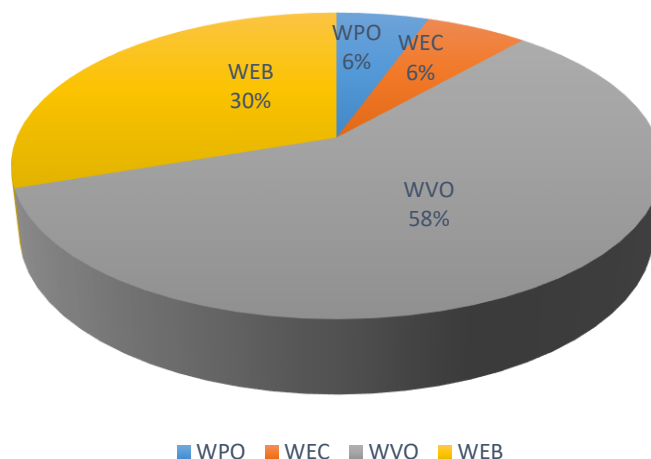
PROCESSEN ABSOLUUT VERZUIM	22-23	23-24
Langer dan 3 maanden	1	1
Langer dan 4 aaneengesloten weken	1	1
Weer ingeschreven	4	8
Totaal	6	10

2.3. Verdeling leer- en kwalificatieplichtige leerlingen per onderwijssoort

Totaal aantal leer- en kwalificatieplichtige leerlingen: 5112 Verdeling per onderwijssoort

Totaal aantal leerlingen met verzuim: 180 Verdeling per onderwijssoort

WPO De Wet op het primair onderwijs (WPO) bepaalt hoe het basisonderwijs in grote lijnen geregeld moet zijn.

WEC staat voor 'Wet op Expertise Centra'. Per 1 augustus 1998 is een splitsing aangebracht in de scholen voor speciaal onderwijs. Lom- en mlk-scholen heten vanaf dat moment scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo) en vallen samen met de gewone basisscholen onder de Wet op het Primair Onderwijs.

WVO De Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de Wet voortgezet onderwijs BES (WVO BES) worden vervangen door één nieuwe wet: de WVO 2020. De wet wordt op 1 augustus 2022, dus met ingang van schooljaar 2022-2023, van kracht. De nieuwe wet is toegankelijker, consistent en beter bruikbaar vanuit de praktijk. De inhoud van de wet verandert niet.

WEB Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) is een Nederlandse wet van 31 oktober 1995, houdende bepalingen met betrekking tot de educatie en het beroepsonderwijs. De wet regelt de bundeling van verschillende vormen van beroepsonderwijs en volwasseneneducatie. Naast het beroepsonderwijs vallen ook de volwassenen(basis)educatie, het VAVO (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) en het cursorisch onderwijs onder de wet.

2.4. Handhaving

De strafrechtelijke aanpak is een allerlaatste middel wat zal worden ingezet. Bij het handhaven van de leerplicht staat een integrale aanpak voorop. Samenwerking tussen scholen, ouders, betrokken instanties en jongeren is onontbeerlijk om er voor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren uiteindelijk een startkwalificatie halen en voldoende toegerust de arbeidsmarkt op gaan.

In laatste instantie is dat het Openbaar Ministerie door strafrechtelijke vervolging op grond van de Leerplichtwet. De rol van het Openbaar Ministerie is enerzijds die van 'stok achter de deur', anderzijds kan een interventie in gedwongen kader nodig zijn om de gewenste gedragsverandering(en) tot stand te brengen. Dit kan betekenen dat zowel de jongere zelf als de ouder worden vervolgd.

Daarnaast zijn er leerlingen waarbij langdurige trajecten lopen. Een proces-verbaal wordt opgemaakt tegen de persoon die verantwoordelijk gehouden kan worden voor het schoolverzuim. Ook hierin is de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) leidend. In schooljaar 2023-2024 zijn er vier proces verbalen relatief verzuim opgemaakt. De leerlingen waar we dit schooljaar een proces verbaal voor hebben opgemaakt zijn al meerdere schooljaren bij ons bekend. Door het volgen van de Methodische Aanpak Schoolverzuim hebben wij voor deze leerlingen eerst vrijwillige jeugdhulp proberen in te zetten. Ook zijn drie van de vier leerlingen eerst naar bureau Halt verwezen. Na een negatief afloopbericht vanuit Halt en/of het niet bereiken van het gewenste effect door de hulpverlening, zijn we uiteindelijk toch overgegaan op handhaving.

Ook hebben we dit schooljaar zes leerlingen naar Halt gestuurd. Dit zijn leerlingen die na een officiële waarschuwing nogmaals zijn gemeld met opgelopen verzuimuren. Van deze zes leerlingen hebben twee leerlingen hun Halt traject negatief afgesloten waarna wij een proces verbaal hebben moeten opmaken.

Dit schooljaar zijn we aangesloten bij een bijeenkomst van Samen Beter, waar een groot deel van de schooldirecteuren en het voorliggend veld samen zijn gekomen. Tijdens deze bijeenkomst heeft leerplicht zich opnieuw voorgesteld en uitgelegd wat ons werk inhoudt. Ook hebben we aandacht gevraagd voor het luxe verzuim binnen de scholen. Er wordt gesproken over luxe verzuim wanneer een leerling zonder toestemming van school of leerplichtambtenaar op vakantie gaat. We zien dat sommige scholen meerdere meldingen per schooljaar maken, en andere scholen geen luxe verzuim melden. Naar aanleiding van deze bijeenkomst worden wij regelmatig door scholen gebeld om mee te denken bij verlofaanvragen die de directeuren ontvangen. Ook hebben wij naar aanleiding van deze bijeenkomst meer luxe verzuimmeldingen ontvangen dan voorgaande schooljaren. In totaal is er door scholen 18 keer gemeld en in navolging van de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) door de leerplichtambtenaar waarschuwende gesprekken gevoerd. Er zijn 6 meldingen die hebben geleid tot de opmaak van een proces-verbaal.

HANDHAVING	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
proces-verbaal luxe verzuim	1	5	2	3	4	3	0	6
proces-verbaal relatief verzuim	5	2	2	0	1	3	0	4
proces-verbaal absoluut verzuim	0	0	0	0	1	0	0	0
proces-verbaal Halt	1	0	5	2	1	0	2	6

LUXEVERZUIM	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
luxe verzuim leerlingen	8	10	4	8	6	13	12	18
percentage t.o.v. totaal aantal leerlingen		0,17%	0,07%	0,14%	0,11%	0,24%	0,23%	0,35%

2.5. Preventief spreekuur

De inzet van preventieve gesprekken op de VO scholen (Don Bosco College en SG De Triade) is om het (beginnend) verzuim goed aan te pakken en om erger te voorkomen. Door actief op school aanwezig te zijn wordt de samenwerking met de scholen verstevigd. Daarnaast worden de jongere in een vroeg stadium gewaarschuwd door de leerplichtambtenaar en ingelicht over de consequenties van aanhoudend verzuim.

Om een goed preventief verzuimbeleid te voeren, is het belangrijk dat de school een adequaat verzuimbeleid voert, gericht op preventie en toezicht. Om ongeoorloofd verzuim deugdelijk te administreren heeft elke school een registratiesysteem nodig. Goede aanpak van schoolverzuim is alleen mogelijk wanneer scholen tijdig melden. De meldingen lopen via het verzuimloket van DUO.

Door de corona pandemie zijn er de afgelopen schooljaren geen tot weinig preventieve gesprekken gevoerd op de scholen. Ook blijkt dat het verzuimbeleid op enkele scholen door corona is verwaterd, waardoor er voor leerlingen geen structurele consequenties zaten aan het te laat komen of afwezig zijn in de lessen. In schooljaar 2022-2023 hebben we de preventieve gesprekken opnieuw opgestart. Dit hebben we in schooljaar 2023-2024 voortgezet.

We hebben afgesproken de volgende regeling te hanteren, zoals deze in de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) staat omschreven: De 4-8-12-16 regeling. Deze regeling werkt als volgt:

- Een jongere is 4 keer te laat of 4 uur verzuimd; waarschuwing door school aan ouders en jongere;
- Het verzuim stopt niet en er is sprake van 8 keer te laat of 8 uur verzuim: Gesprek met de leerplichtambtenaar tijdens het verzuimspreekuur;
- Verzuim loopt door naar 12 keer te laat of 12 uur verzuim; officieel gesprek met ouders en jongere met de leerplichtambtenaar waar een officiële waarschuwing wordt gegeven;
- Verzuim 16 keer te laat of 16 uur verzuim: Oproepen van jongere en indien jongere onder de 16 jaar ook van zijn ouders om de jongere te verwijzen naar Halt.

Dit schooljaar hebben we 54 leerlingen preventief kunnen spreken. Van deze leerlingen hebben we van 3 leerlingen opnieuw een verzuimmelding ontvangen.

Van deze 3 leerlingen is voor 1 leerling een Multi Disciplinair overleg gepland wat heeft uitgemond in een rebound traject.¹ De overige twee leerlingen hebben beide een officiële waarschuwing ontvangen na een gesprek met ouders op kantoor. Een van deze twee leerlingen is uiteindelijk na aanhoudend verzuim naar Halt gestuurd. Deze leerling heeft het Halt traject positief afgerond en zijn diploma op het Don Bosco College gehaald.

PREVENTIEF SPREEKUR VO scholen	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
Totaal aantal leerlingen	26	12	41	13	-	4	66	54

¹ Rebound is een bovenschoolse voorziening voor leerlingen die ingeschreven staan in het regulier voortgezet onderwijs in Waterland. Deze voorziening is bedoeld voor jongeren die om reden van gedragsproblemen en/of motivatieproblemen tijdelijk niet het lesaanbod in hun reguliere school kunnen volgen. Rebound is een voorziening waar onderwijs en hulpverlening samenwerken om schooluitval te voorkomen.

2.6. Thuiszitters

2.6.1. Samenwerkingsverband VO

Thuiszitters zijn leerplichtige leerlingen die zonder een vrijstelling de school voor vier weken of langer niet bezoeken. Veelal zijn dit leerlingen met ernstige problemen, vaak ook op meerdere leefgebieden. Om deze thuiszitters toch te kunnen voorzien van hun recht op onderwijs kent de regio Waterland een tweemaandelijks thuiszittersoverleg. Hierin worden nieuwe thuiszitters aangemeld. Hier wordt ook de voortgang van bestaande thuiszitters besproken. Afgesloten leerlingen staan op de monitorlijst. Als deze leerlingen toch weer dreigen uit te vallen kan gepaste actie worden ondernomen. Voorzitter van dit thuiszittersoverleg is het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs (SWV-VO) Waterland. Het SWV-VO Waterland heeft middelen om extra ondersteuning te bieden om deze jongeren zo passend als mogelijk te voorzien in het recht op onderwijs.

In Edam-Volendam hebben we in het schooljaar 2023-2024 met 10 thuiszitters te maken gehad. Multi-zorgleerlingen zijn leerlingen waarbij meerdere partijen intensief betrokken zijn om een gezamenlijke aanpak rondom de leerling te organiseren. Leerlingen vallen onder het kopje Multi-zorgleerlingen als de leerplicht voor lange periode, intensief betrokken is. Het doel is om de leerling weer volledig terug te krijgen naar school.

De reden dat zowel het aantal thuiszitters, als het aantal Multi-zorgleerlingen de afgelopen twee jaar zijn gegroeid heeft te maken met verschillende factoren:

- Nasleep van de corona pandemie
- Toenemende druk op leerlingen door social media
- Wachtlijsten in de hulpverlening
- Leerplicht heeft er de afgelopen schooljaren hard aan gewerkt om meer zichtbaar te zijn. Dit zorgt er ook voor dat we makkelijker bereikbaar zijn en er meer wordt gemeld.

Naast deze thuiszitters zitten er ook leerlingen thuis door ziekte. Hier ligt geen wettelijke leerplichttaak, maar deze leerlingen zijn vaak wel in beeld bij leerplicht, de jeugdarts en/of het samenwerkingsverband.

THUISZITTERS	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
aantal leerlingen	5	5	5	3	3	4	8	10

MULTI-ZORGLEERLINGEN (schatting)	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
aantal leerlingen	23	15	28	12	12	20	41	36

2.6.2. Overstapcoaches

Om uitval te voorkomen wordt er veel aandacht gevraagd voor de overstap van VO naar MBO. Het moment waarop een leerling overstapt naar vervolgonderwijs is risicovol als het om uitval gaat. Om de overstap van VO naar MBO zonder hindernissen te laten plaatsvinden is nauwe samenwerking nodig tussen deze vormen van onderwijs. Zij volgen en begeleiden de jongeren nauwlettend in de overstap. De gemeente heeft ook een rol en verantwoordelijkheid om deze overstap te begeleiden en werkt nauw samen met deze overstapcoaches. De leerplichtambtenaar/casemanager leerplicht wordt onder andere betrokken bij leerlingen waarbij een risico is op een goede overstap. De overstapcoach van ons samenwerkingsverband zorgt ervoor dat alle leerlingen die een nieuwe opleiding zoeken, of die bij de overstap van school niet goed weten wat ze willen, op een passende opleiding terecht komen. De overstapcoach begeleidt deze jongere intensief en heeft een groot netwerk op de MBO scholen in de regio.

Vanaf vorig schooljaar hebben wij het contact met de overstapcoach versterkt. De overstapcoach werkt om de woensdagochtend bij ons op kantoor om de samenwerking op te zoeken. Dit zorgt ervoor dat we regelmatig casuïstiek kunnen bespreken en van elkaars expertise en netwerk gebruik kunnen maken. Ook kan ze makkelijk aansluiten bij onze gesprekken.

2.6.3. Samenwerkingsverband PO

Ook op de PO scholen in onze gemeente kan het voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten of het risico lopen om uit te vallen. Van alle leerlingen die dit schooljaar zijn gemeld in DUO, zijn er 4 afkomstig van een regulieren PO school. Deze lage uitkomst is te verklaren aan de hand van een aantal factoren:

- Voor leerlingen onder de 12 jaar zijn alleen ouders verantwoordelijk voor het verzuim. Relatief verzuim komt hierdoor minder vaak voor dan op VO scholen.
- De ouders zijn voor een lange tijd verbonden aan de school. Over het algemeen geldt dat PO scholen het daarom belangrijk vinden om een goede band met ouders te bewaren en melden minder snel.
- Scholen weten het SWV PO goed te vinden. Het SWV denkt met de scholen mee om een passende plek te vinden voor de leerlingen waarbij het niet goed gaat op school.

We merken dat wij, ondanks de weinige meldingen, veel telefonisch contact hebben met de PO scholen om advies te geven in casuïstiek en de juiste routes om te bewandelen. Om deze reden zijn wij bij een aantal basisschool leerlingen (op de achtergrond) betrokken, zonder dat hier melding van is gedaan in DUO.

Het SWV PO is onafhankelijk en verantwoordelijk voor een dekkend aanbod voor passend onderwijs. Om tot een dekkend aanbod van onderwijsondersteuning te komen, is samenwerking vanuit een gezamenlijke visie noodzakelijk.

Om de samenwerking met het samenwerkingsverband PO te versterken hebben wij per schooljaar 2023-2024 een half jaarlijks overleg ingesteld om alle risico leerlingen te bespreken. Op deze manier blijven alle leerlingen in beeld en kunnen we van elkaars expertise gebruik maken om de leerlingen op een passende plek te krijgen.

2.7 Vrijstellingen

2.7.1. Aantal vrijstellingen

In schooljaar 2023-2024 heeft de leerplichtambtenaar 14 vrijstellingsverzoeken en/of -beroepen ontvangen, waarvan 14 verstrekt. 10 keer een vrijstelling op lichamelijke en/of psychische gronden (art. 5 a Lpw), 2 vrijstellingen wegens het bezoeken van een school in het buitenland (art. 5 c Lpw). 2 vrijstellingen van de inschrijving wegens het volgen van 'ander onderwijs' (art. 15 Lpw).

VRIJSTELLINGEN	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
Vrijstelling artikel 3b.	0	2	1	1	1	0	0	0
Vrijstelling artikel 5. a	4	8	8	11	10	7	10	10
Vrijstelling artikel 5. b	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstelling artikel 5. c	0	1	3	1	1	3	2	2
Vrijstelling artikel 15.	0	0	1	2	1	2	5	2

Vrijstellingen schooljaar 2023-2024	WPO	WEC	WVO	WEB	Geen	Totaal
Vrijstelling art 3b.	0	0	0	0	0	0
Vrijstelling artikel 5. A	0	3	1	1	5	10
Vrijstelling artikel 5. B	0	0	0	0	0	0
Vrijstelling artikel 5. C	0	0	2	0	0	2
Vrijstelling artikel 15	0	0	2	0	0	2
Totaal	0	3	5	1	5	14

2.7.2. Ontwikkelingen omtrent vrijstelling artikel 5 onder b

Met een beroep op artikel 5 onder b LPW kunnen ouder(s) voor hun kind een volledige vrijstelling krijgen van de Leerplichtwet op grond van richtingsbezwaar. Als ouders van mening zijn dat de richting van alle scholen in hun omgeving niet past bij hun eigen levensbeschouwing of geloofsovertuiging, kunnen zij op grond van de leerplichtwet een beroep indienen op basis waarvan een vrijstelling van de leerplicht voor hun kinderen ontstaat.

Tot schooljaar 2022-2023 heeft de gemeente Edam-Volendam geen verzoek tot vrijstellingen op basis van dit artikel ontvangen. Schooljaar 2022-2023 is het eerste verzoek ingediend. Het verzoek tot vrijstelling op basis van artikel 5 onder b welke in onze gemeente is binnen gekomen, is niet ontvankelijk verklaard omdat het niet voldeed aan de wettelijke eisen. Dit in overleg met de jurist van Ingrado.

Landelijk is er een flinke stijging te zien. Het aantal kinderen met een vrijstelling van de leerplicht op basis van geloof of denkrichting van hun ouders is de afgelopen jaren sterk toegenomen. In het schooljaar 2013-2014 werden 575 kinderen op grond van artikel [5 onder b](#) van de leerplichtwet vrijgesteld van de leerplichtwet. In 2020-2021 waren dat 1771 kinderen.

Ingrado ziet een toenemend aantal vragen binnen komen die gaan over specifieke verzoeken op deze vrijstelling. Uit onderzoek blijkt ook dat leerplichtambtenaren zich zorgen maken over de kwaliteit van het onderwijs wat deze kinderen ontvangen en daarmee ook over hun leerrecht. Zodra deze vrijstelling is verleend, zijn de kinderen uit beeld en kunnen wij niet volgen hoe het met ze gaat.

Voor leerplichtambtenaren is het lastig te beoordelen of er daadwerkelijk bedenkingen zijn tegen de richting van het onderwijs. Deze afweging is en blijft een ingewikkelde. Ouders komen met bedenkingen die bij een levensovertuiging horen, of een afgeleide daarvan. De scheidslijn tussen overwegende bedenkingen en de wens om thuisonderwijs te willen bieden is heel diffuus.

De ophef over dit artikel heeft veel media aandacht gegenereerd. Ook is er een brandbrief opgesteld door de gemeenten uit de 3 noordelijke provincies. De minister heeft toegezegd om de controle op het thuisonderwijs te verankeren in de wetgeving. Dit volgen wij met grote belangstelling.²

Landelijk blijven de aanvragen voor artikel 5 onder b stijgen. De gemeente Edam-Volendam heeft schooljaar 2023-2024 geen aanvragen voor vrijstelling artikel 5 onder b ontvangen.

---

² www.ingrado.nl

Hoofdstuk 3 Aanpak ziekteverzuim

3.1. Werkwijze ziekteverzuim

Om frequent en langdurig ziekteverzuim van leerlingen scherper te kunnen signaleren en aanpakken, werkt Leerplicht nauw samen met de jeugdartsen van de GGD Zaanstreek-Waterland. Bij ongeveer 30% van de thuiszitters spelen medische en/of psychische problemen een belangrijke rol in het verzuim. De jeugdarts is daarmee een cruciale partner als het gaat om de aanpak van ziekteverzuim. In het gesprek tussen leerplechtambtenaar en school wordt actief ingezet op het analyseren van het verzuim en de rol die de jeugdarts daarin heeft, in het geval er sprake is van langdurig of frequent ziekteverzuim.

Op het moment dat een leerling op school regelmatig afwezig is door ziekte, dan kan de school doorverwijzen naar de jeugdarts van de GGD. Dit consult heeft tot doel de school feedback te geven over de te verwachte belastbaarheid van de leerling, zodat school passende afspraken kan maken over de schoolgang en eventuele aanpassingen. Deze 'medische' inschatting is voorbehouden aan een arts en niet aan een functionaris van school of leerplechtambtenaar.

De jeugdarts adviseert ook de leerling en ouder(s)/verzorger(s), maar neemt niet de rol van behandelend arts over. Het doel is dat goede afspraken kunnen worden gemaakt die leiden tot meer balans en duidelijkheid in de belasting van de leerling.

3.2. Ontwikkelingen omtrent de jeugdarts

De jeugdartsen van de GGD Zaanstreek-Waterland voeren in samenwerking met/ voor leerplecht de volgende taken uit:

- De arts beoordeelt de aanvragen op grond van art. 5 onder a LPW.

Door flinke personele krapte van jeugdartsen werd het hele Jeugdgezondheidszorg (JGZ) werkpakket samen met de gemeentes bekeken. Hierbij is een overweging om te focussen op primaire wettelijke preventieve taak, en om de beoordeling van de ontheffing te laten vallen i.v.m. prioriteiten. De beoordeling van de aanvragen op grond van art. 5 onder a LPW hebben schooljaar 2023-2024 langer moeten wachten op afhandeling omdat er een nieuwe partij gezocht moest worden die deze aanvragen kan beoordelen. MedtAdvies heeft deze aanbesteding gewonnen. De aanvragen voor schooljaar 2024-2025 zullen bij deze nieuwe partij worden ingediend.

Vrijstelling op basis van dit artikel houdt in dat er geen schoolinschrijving verplicht is op basis van lichamelijke en/of psychische gronden. Deze vrijstelling kan voor een bepaalde periode, of de hele schoolloopbaan worden afgegeven.

- Aansluiten en meedenken bij ziekteverzuim op scholen. Zoals in hoofdstuk 3.1 werkwijze ziekteverzuim staat beschreven.

De jeugdartsen zitten niet meer op alle scholen. Dit zorgt ervoor dat scholen geen leerlingen met ziekteverzuim kunnen aanmelden bij de schoolarts. Scholen kampen hierdoor aan met langdurig zieke leerlingen die potentieel kunnen uitvallen binnen het onderwijs. Wanneer er verder geen behandelaars of hulpverlening betrokken zijn bij het gezin, is het onduidelijk hoe belastbaar de jongere zijn.

Hoofdstuk 4 RMC – Doorstroompunt

4.1. Nieuwe naam RMC

De leerplichtambtenaar volgt jongeren tot 18 jaar. Aansluitend worden jongeren tot 23 jaar, nog niet in het bezit van een startkwalificatie, gevolgd en ondersteund door het RMC. Elke RMC-regio heeft een contact- gemeente die de melding en registratie van voortijdig schoolverlaters coördineert en zorg draagt voor mogelijkheden van doorverwijzing en herplaatsing in het onderwijs. De contact gemeente in de regio Waterland is de gemeente Purmerend.

Het RMC heeft zijn naam gewijzigd in Doorstroompunt.

Het Doorstroompunt (RMC) voert de wettelijke opdracht van gemeenten uit jongeren die voortijdig de school verlaten in beeld te brengen en, indien nodig, begeleiding te bieden. Doel is het behalen van een startkwalificatie en het voorkomen van maatschappelijke uitval door een passende opleiding en/of baan te vinden voor iedere jongere.

De (oude) naam RMC blijkt voor onduidelijkheid te zorgen bij zowel jongeren als bij partners in het sociaal domein. Jongeren zelf bleken bij de naam RMC te denken aan een zorginstelling of ziekenhuis. Zij gaven aan dat de nieuwe naam een warm gevoel moet geven, dat de inhoud in één keer duidelijk moet zijn en dat het gebruik van afkortingen een ‘no go’ is.

Doorstroomcoaches, de nieuwe naam voor RMC-professionals, kunnen vanaf nu aan de nieuwe naam betekenis geven en jongeren te helpen ‘doorstromen’ naar een passende baan of opleiding. Het Doorstroompunt is de plek voor jongeren die ‘even vast zitten’ of wat anders willen. De doorstroomcoaches lopen een stukje mee met de jongere zodat deze kan ontdekken wat hij of zij graag wil en eventuele problemen kan helpen aanpakken. De nieuwe naam is inmiddels gehonoreerd door het ministerie van OCW. Aanverwante naamswijzigingen zijn:

- de naam RMC-consulent wordt doorstroomcoach
- de naam RMC-coördinator wordt doorstroomcoördinator³

4.2. Acties schooljaar 2022-2023

Vanwege het hoge aantal voortijdig schoolverlaters (vsv) in 2020-2021 zijn er in het schooljaar 2021-2022 diverse gesprekken gevoerd met het Doorstroompunt. Tijdens deze gesprekken is duidelijk geworden dat er te weinig aandacht is geweest door het Doorstroompunt voor deze jongeren. Samen met beleidsmedewerkster zijn er actie- en verbeterpunten opgesteld.

Waar voorheen alleen aandacht lag bij de lijst met voortijdig schoolverlaters (vsv), is er vanaf schooljaar 2022-2023 veel aandacht besteed aan de 18+ leerlingen die verzuimen. Deze verzuimmelding zijn vaak het signaal dat het niet goed gaat met de leerlingen op school, of thuis. Het oppakken van deze melding, waarbij de doorstroomcoaches laagdrempelig contact zoeken met de leerlingen, werkt preventief. De doorstroomcoaches kunnen op deze manier vroegtijdig het gesprek aan gaan met de leerlingen voordat ze uitvallen.

---

³ <https://ingrado.nl/actueel/items/doorstroompunt-nieuwe-naam-voor-rmc#:~:text=Tijdens%20de%20Algemene%20Vergadering%20van,De%20nieuwe%20naam%20is%20Doorstroompunt>

Denk aan het ondersteunen bij de overstap naar een andere opleiding of gesprekken inplannen tussen leerlingen en mentor om drempels voor leerlingen uit de weg te gaan. In schooljaar 2023-2024 zijn het aantal verzuimmeldingen voor 18+ leerlingen flink gestegen. Dit heeft te maken met het feit dat de doorstroomcoaches vanaf dit schooljaar actief op de MBO scholen in de regio aan het werk zijn. Dit zorgt ervoor dat de mentoren en loopbaanbegeleiders van school wekelijks overleg voeren met de doorstroomcoaches. Scholen worden preventief gewezen op hun meldplicht. Hierdoor zijn leerlingen sneller in beeld, en worden zij in een vroeg stadium opgepakt door de doorstroomcoaches.

De doorstroomcoaches sluiten sinds dit schooljaar ook aan bij de exitgesprekken op de MBO scholen, waardoor de voortijdig schoolverlaters (vsv) vroegtijdig in beeld en bekend zijn. Ook sluiten ze aan bij dreigende uitvalgesprekken op de scholen, en sluiten ze aan bij het uitstroomoverleg. In het uitstroomoverleg worden de kwetsbare jongeren besproken waarvan risico op uitval hoog is. Naast alle gevoerde gesprekken op de scholen en op kantoor zijn er naar aanleiding van de verzuimmeldingen zijn er dit schooljaar in totaal 21 waarschuwingsbrieven gestuurd voor verzuim. Deze interventie wordt in overleg met de scholen gedaan.

Vanuit Leerplicht werden namens het Doorstroompunt naar de jongeren zonder een startkwalificatie brieven verzonden. Deze brieven zijn gestuurd naar alle jongeren van 18,19,20,21 en 22 jaar oud zonder startkwalificatie, en zijn uitgeschreven bij hun opleiding. In deze brief wordt hulp aangeboden aan de jongere. Ook zijn de contactgegevens van het doorstroompunt in deze brief te vinden. Conclusie hieruit is dat het versturen van deze brieven in de praktijk niet goed lijkt te werken. De brieven worden nog elk jaar verstuurd. Dit is een wettelijk vereiste. In totaal zijn er in het schooljaar 2023-2024 45 brieven gestuurd. Op deze brief is weinig respons gekomen. Het doorstroompunt is aan het onderzoeken met welke acties ze deze doelgroep beter kunnen bereiken. Vandaar dat het doorstroompunt dit schooljaar een nieuwe actie heeft uitgezet. Naast de 45 verstuurd brieven, zijn ze bij 16 vroegtijdige schoolverlaters op huisbezoek geweest. Voor de huisbezoeken hebben ze jongere uitgekozen waarbij geen informatie bekend is, ook niet over het inkomen van de jongere. Van de 16 jongere waar huisbezoeken bij zijn afgelegd waren 8 jongere niet thuis. Voor deze jongeren hebben ze een brief achtergelaten met contactgegevens. De andere 8 leerlingen waren thuis. Deze leerlingen gaven aan te studeren bij een particulieren opleiding, of werken als zelfstandige. Deze jongeren wensen verder geen contact of ondersteuning.

Om de lijnen met het Doorstroompunt kort te houden zijn we in het schooljaar 2022-2023 gestart om op locatie van het CJG Volendam samen te werken. Elke woensdag ochtend komt de doorstroomcoach op het CJG om alle vroegtijdige schoolverlaters en 18+ verzuimmeldingen in een warme overdracht te bespreken. Vervolgens wordt er besproken welke actie gewenst is bij welke jongeren. Na het opvragen van informatie bij de scholen, nemen de doorstroomcoaches laagdrempelig contact op met de jongeren. Wanneer er meer afstemming nodig is met bijvoorbeeld participatie (inzet van een jobcoach) of Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) (zorg) wordt hierover contact gezocht met het Breed Sociaal Loket. Deze extra inzet, duidelijke afspraken en advisering in lopende casuïstiek geeft meer houvast in de aanpak van het voortijdig schoolverlaten.

Het verloop van het aantal voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2023-2024 is gehalveerd ten opzicht van het jaar er voor. Dit laat zien dat we op de goede koers zitten, en dat de preventieve aanpak van dit schooljaar zijn vruchten afwerpt.

Voortijdig schoolverlaters verloop (uitgeschreven van school, in schooljaar 1-8-2023 tot en met 31-7-2024)

Leeftijd	Peildatum 01-10-20	Peildatum 01-10-2021	Peildatum 1-10-2022	Peildatum 1-10-2023	Peildatum 1-10-2024
12 – 16	0	0	0	1	1
16 – 17	1	0	0	1	1
17 – 18	7	6	7	12	4
18 – 19	20	15	29	23	13
19 – 20	11	28	13	13	5
20 – 21	4	30	5	4	5
21 – 22	3	15	2	5	0
22 – 23	0	15	0	1	1
	46	109	59	60	30

● gelijk   ● afname   ● toename

VERZUIMMELDINGEN RMC (18+)	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
RMC gemelde leerlingen 18+	71	82	87	73	39	30	28	40
percentage t.o.v. totaal aantal leerlingen		1,41%	1,54%	1,32%	0,74%	0,57%	0,54%	0,78%
RMC verzuimmeldingen 18+	148	158	200	157	92	65	45	67
percentage t.o.v. totaal aantal leerlingen		2,72%	3,54%	2,83%	1,71%	1,24%	0,87%	1,31%

Naast het oppakken van de verzuimmeldingen die bij ons in DUO binnen komen, werken de doorstroomcoaches ook op verschillende MBO scholen in de regio. Dit zorgt voor korte lijntjes met mentoren en verzuimcoördinatoren. Ook hieruit volgen gesprekken met leerlingen die niet in ons systeem bekend zijn.

Omdat de doorstroomcoaches niet in ons registratiesysteem kunnen om meldingen op te halen en hun acties in te registreren hebben we dit jaar een nieuwe werkwijze bedacht. Alle binnenkomende meldingen omtrent leerlingen die 18 jaar of ouder zijn zetten we door naar de doorstroomcoaches. De doorstroomcoaches houden bij welke acties ze bij welke leerlingen uitvoeren. Deze acties koppelen ze ook terug naar ons, zodat wij dit bij de leerling in het systeem kunnen registreren. Alle acties omtrent 18+ worden hierdoor goed geregistreerd en bijgehouden.

Hoofdstuk 5 Ontwikkelingen op beleid

5.1. Aanpak Oekraïners

Alle kinderen en jongeren hebben recht op onderwijs en ontwikkeling. Dat geldt ook voor kinderen van vluchtelingen zodra zij voet op Nederlandse bodem zetten. De internationale schakelklassen (vo) en de taalscholen (po) hebben zich vanaf school 2022-2023 opgesteld voor de instroom van Oekraïense leerlingen.

De oorlog in Oekraïne heeft ook dit schooljaar een grote rol gespeeld in onze werkzaamheden. Waar in schooljaar 2022-2023 werd verwacht dat leerplicht zich terughoudend zou opstellen tegenover de Oekraïense leerlingen, werd er vanaf schooljaar 2023-2024 verwacht dat we de meldingen van de Oekraïense leerlingen hetzelfde zouden behandelen als die van alle andere leerlingen.

Waar we tegen de verwachting in nog niet handhavend hebben hoeven op te treden tegen de Oekraïners hebben we wel veel waarschuwende gesprekken gevoerd. Een trend die bij de Oekraïners op de voorgrond speelt is het problematische ziekteverzuim. Dit hoort in eerste instantie opgepakt te worden door de schoolartsen verbonden aan de scholen. Voor de schoolartsen is het lastig om grip te krijgen op het ziekteverzuim. Dit komt onder andere door cultuurverschil, en feit dat veel Oekraïense leerlingen verklaringen en artsen hebben uit Oekraïne en vaak geen of weinig gebruik maken van de medische hulp in Nederland.

De Oekraïners hebben nu twee jaar nieuwkomersonderwijs gevolgd op de ISK. Na twee jaar is het de bedoeling dat leerlingen vanuit de ISK instromen in het reguliere onderwijs. De zorgen hierover zijn hoog, omdat het Nederlands van de Oekraïense leerlingen nog niet voldoende op niveau is. Nadat de alarmbellen bij de ISK zijn afgegaan, zijn er veel leerlingen ingestroomd op Entree niveau op het MBO, waar ze nog één dag in de week Nederlands krijgen, en verder kunnen werken. Daarnaast zijn er zorgen bij de VO scholen in onze gemeente, nu de stroom van Oekraïners bij hun aankomend schooljaar gaat toenemen. De verwachting is dat hierdoor het aantal leerlingen met zorgelijk ziekteverzuim flink zal stijgen. We zijn voornemens om begin schooljaar 2024-2025 aan te sluiten bij een ouderavond om het hier met ouders over te hebben.

5.2. Ontwikkelingen binnen het voorgezet onderwijs gemeente Edam-Volendam

De technische HAVO wordt ook dit schooljaar voortgezet in de gemeente Edam-Volendam. Dit is een opleiding die De Triade uit Edam samen met het Don Bosco College uit Volendam hebben vormgegeven. De eerste drie jaar krijgen leerlingen les op De Triade en zijn ze naast het reguliere havo programma veel bezig met techniek (BWI & PIE). De laatste twee jaar van de opleiding gaan leerlingen naar het Don Bosco College en krijgen daar verdieping op het gebied van ontwerpen, onderzoeken en technisch tekenen. Nadeze opleiding kunnen leerlingen door naar een technische HBO opleiding en is de hoop en verwachting dat ze, met zoveel technische kennis en kunde, een zeer gewilde werknemer voor de bedrijven in de regio en ver daarbuiten zijn.

De Triade richt zich als vaktechnische school voornamelijk op de bouwtechniek. Dit sluit aan bij de behoeften van de leerlingenpopulatie en het bedrijfsleven in de regio. De school streeft ernaar deze specialiteit verder te blijven ontwikkelen, bijvoorbeeld middels Sterk Techniekonderwijs.

Het Don Boscollege ontwikkelt zich als topsportschool. Zij faciliteren sporttalenten door een duaal programma op maat in te richten.

De ambitie is dat leerlingen zowel op het gebied van studie als op sport het maximale uit hun mogelijkheden kunnen halen. De school heeft namelijk de overtuiging dat er wederzijdse versterkende invloeden te creëren zijn die bijdragen aan een rijke en brede persoonlijke ontwikkeling van het individu. Talentontwikkeling in de brede zin staat op het vizier, maar de pijlers worden voornamelijk dus op sport gericht. In 2023-2024 zijn ongeveer 100 sporttalenten ingeschreven waarvan ongeveer 40 ambitieleerlingen en 60 professionele sporters.

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

Ondernemend en betrokken.

W. van der Knoopdreef 1
1132 KN Volendam
Telefoon: 0299-398398
Email: info@edam-volendam.nl

www.edam-volendam.nl